

03 ΑΠΡ. 2015

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ. δ/νση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Μ. - Α. Τσούτσουρα
Λ. Σπυρόπουλος
Τηλέφωνα: 2131364033
2131364405
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: koinovouleftikos@ypes.gr

Αθήνα, 09 - 04 - 2015
Αριθ. πρωτ.: 234

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:

Βουλευτές:
- κα Φωτεινή Γεννηματά
- κ. Λεωνίδα Γρηγοράκο
- κ. Γεώργιο Αρβανιτίδη
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 900/17-03-2015 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κα Φωτεινή Γεννηματά, κ. Λεωνίδας Γρηγοράκος και κ. Γεώργιος Αρβανιτίδης, με θέμα «Διαμόρφωση αρνητικού κλίματος για τη χώρα σε σχέση με τη διαχείριση του μεταναστευτικού ζητήματος», κατά λόγο αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Πρόθεση του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης είναι η λειτουργία ενός αποτελεσματικού συστήματος πρώτης υποδοχής και υποδοχής προσώπων που χρήζουν διεθνούς ή/και άλλης ειδικής προστασίας, μαζί με τη δημιουργία των αντίστοιχων δομών τους (ανοιχτά κέντρα φιλοξενίας για τους πρόσφυγες, κέντρα πρώτης υποδοχής, δομές προστασίας για τους ασυνόδευτους ανήλικους). Όπως ανακοινώθηκε ήδη από την αρμόδια για το χαρτοφυλάκιο της μεταναστευτικής πολιτικής Αναπληρώτρια Υπουργό κα Χριστοδουλοπούλου στο Συμβούλιο των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γίνονται οι απαραίτητες ενέργειες για την εξασφάλιση 2.500 θέσεων σε ανοικτές δομές φιλοξενίας, που είχε αποτελέσει δέσμευση ήδη από το 2013, χωρίς ωστόσο να έχει υλοποιηθεί εντός του προβλεπόμενου από το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Μετανάστευση και το Άσυλο χρονοδιαγράμματος, για το οποίο είχαν δεσμευτεί οι ελληνικές αρχές. ήτοι το τέλος του 2014 (βλ. σχετικά: COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT on the Assessment of the implementation of the Greek Action Plan on Asylum and Migration management, SWD(2014) 316 final, Brussels, 7 October 2014, p. 10-11, <http://www.statewatch.org/news/2014/oct/eu-com-greek-asylum-plan-com-316-14.pdf>).

Προς το σκοπό, λοιπόν, της εξασφάλισης των 2.500 θέσεων - ήτοι 1.000 πλέον των υπαρχουσών - θα εξετασθούν όλες οι δυνατές λύσεις για εξεύρεση των αναγκαίων χώρων από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Επιπλέον, αποτελεί προτεραιότητά μας, η περαιτέρω αναβάθμιση του εθνικού συστήματος ασύλου (Υπηρεσία Ασύλου και Αρχή Προσφυγών) για τη διασφάλιση μιας δίκαιης και αποτελεσματικής διαδικασίας εξέτασης των αιτημάτων ασύλου κατ' εφαρμογή της διεθνούς, ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας. Σημειωτέον ότι με τον Ν.3907/2011 «Ιδρυση Υπηρεσίας Ασύλου και Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής, προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/115/EK "σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη - μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών" και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 7/τ. Α'26-01-2011) και στο πλαίσιο του εξορθολογισμού του συστήματος εξέτασης των αιτημάτων παροχής διεθνούς προστασίας, συστήθηκαν η Υπηρεσία Ασύλου και η Αρχή Προσφυγών ως αρμόδιες υπηρεσίες για την εξέταση των αιτημάτων ασύλου σε α' και β' βαθμό αντίστοιχα. Η λειτουργία τους ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2013. Συνιστά προτεραιότητα η ενίσχυση των ως άνω υπηρεσιών, και δη η προσήκουσα λειτουργία όλων των περιφερειακών γραφείων της Υπηρεσίας Ασύλου για τη διασφάλιση της πρόσβασης στη διαδικασία όλων όσοι επιθυμούν να υποβάλουν αίτημα ασύλου. Κατά

τη διάρκεια λειτουργίας των ως άνω υπηρεσιών καταγράφεται ποιοτική αλλαγή ως προς την εξέταση των αιτημάτων ασύλου και αύξηση των ποσοστών χορήγησης διεθνούς προστασίας εν σχέσει με το προηγούμενο καθεστώς εξέτασης, το οποίο ήταν ενταγμένο στην αρμοδιότητα της Ελληνικής Αστυνομίας (βλ. διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία σε: http://asylo.gov.gr/wp-content/uploads/2015/02/Greek-Asylum-Service-statistical-data-January-2015_gr.pdf, http://asylo.gov.gr/wp-content/uploads/2015/01/Greek-Asylum-Service-statistical-data-2014_gr.pdf, http://asylo.gov.gr/wp-content/uploads/2014/06/1406_oneyearstats.pdf).

Η εφαρμογή των προγραμμάτων επαναπατρισμού των υπό επιστροφή τελούντων που πραγματοποιούνται μέσω των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, αλλά και μέσω του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης από το έτος 2010, θα συνεχισθούν, όπως δήλωσε και η αρμόδια Αναπληρώτρια Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης στο Συμβούλιο των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θα δοθεί δε βαρύτητα στη χρησιμοποίηση του θεσμού του εθελοντικού επαναπατρισμού, η οποία έχει ιδιαίτερα αποδώσει, καθώς, σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας, κατά τα τελευταία έτη οι εθελοντικοί επαναπατρισμοί έχουν υπερκεράσει τις αναγκαστικές επιστροφές.

Επίσης, σας γνωρίζουμε ότι η Συμφωνία Schengen και η Σύμβαση Εφαρμογής αυτής κυρώθηκε με τον Ν.2514/1997 (ΦΕΚ 140/τ. Α'27-06-1997). Ανώτατο Όργανο της Συμφωνίας Schengen είναι η Εκτελεστική Επιτροπή, στην οποία η χώρα μας εκπροσωπείται από τον εκάστοτε Αναπληρωτή Υπουργό Εξωτερικών, αρμόδιο για Κοινοτικά θέματα.

Η Εκτελεστική Επιτροπή έχει ως αποστολή την υλοποίηση της Σύμβασης και τη μέριμνα για την ορθή εφαρμογή της. Ειδικότερα, οι Αποφάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι νομικώς δεσμευτικά κείμενα και εντάσσονται στην εθνική νομοθεσία, σύμφωνα με τις συνταγματικές ρυθμίσεις των κρατών-μελών, ενώ οι Δηλώσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής συνιστούν πολιτικώς δεσμευτικά κείμενα, τις βασικές τουλάχιστον αρχές των οποίων τα κράτη-μέλη μεριμνούν και ενσωματώνουν στην εθνική νομοθεσία και πρακτική τους.

Πέραν των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι η διαχείριση του ζητήματος των μικτών μεταναστευτικών ροών, δεδομένης και της αύξησης των προσφυγικών ροών κατά το έτος 2014, αποτελεί μείζον ζήτημα για τη χώρα μας, με ανθρωπιστική διάσταση, η ουσιαστική και αποτελεσματική αντιμετώπιση του οποίου προϋποθέτει συνολικό και άρτιο σχεδιασμό. Σημειωτέον ότι ήδη βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, σε συνεργασία με τους συναρμόδιους Υπουργούς, η διαμόρφωση του πλαισίου για την ορθολογική διαχείριση του εν λόγω ζητήματος, με τρόπο που να διασφαλίζει τον έλεγχο της νομούτητας των αλλοδαπών στη χώρα μας και την κυκλοφορία/ διακίνησή τους στον ενιαίο χώρο Schengen, και πάντοτε με πνεύμα ανθρωπισμού, νομικού πολιτισμού και απόλυτου σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και των ευαισθησιών της ελληνικής κοινωνίας.

Κατόπιν τούτου και προκειμένου να αντιμετωπιστούν ζητήματα για το Άσυλο και τη Μετανάστευση, τα οποία δεν ολοκληρώθηκαν κατά τη χρονική περίοδο 2012-2014, εκπονήθηκε ο Οδικός Χάρτης για το Άσυλο έτους 2015. Ο εν λόγω Οδικός Χάρτης έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο διαβούλευσης μεταξύ των συναρμόδιων Υπουργείων και Υπηρεσιών, έχει γνωστοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενώ συμπεριελήφθη και στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων στις 12 και 13 Μαρτίου 2015.

Σε ό,τι ειδικότερα αφορά στην αναβάθμιση της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής, σύμφωνα με ενημέρωσή μας, στον ανωτέρω Οδικό Χάρτη περιλαμβάνονται:

- ο σχεδιασμός για τη σύσταση και λειτουργία Κέντρων Πρώτης Υποδοχής σε περιοχές όπου παρατηρούνται αυξημένες ροές εισόδου μεταναστευτικών πληθυσμών,
- η λειτουργία των υφιστάμενων Κέντρων Πρώτης Υποδοχής,
- η σύσταση και λειτουργία επιπλέον Κινητής Μονάδας για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των μικτών μεταναστευτικών ροών σε σημεία εισόδου,
- ο σχεδιασμός για τη δημιουργία επαρκών Ανοικτών Δομών Φιλοξενίας για αιτούντες άσυλο, σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας.

Περαιτέρω, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να αναδειχθούν οι αδυναμίες της υπάρχουσας αρχιτεκτονικής στην ευρωπαϊκή πολιτική ασύλου, μεριμνώντας παράλληλα για την τήρηση των ευρωπαϊκών και διεθνών δεσμεύσεων της χώρας. Προς τούτο, βρισκόμαστε σε συνεχείς διαπραγματεύσεις με τα υπόλοιπα κράτη-μέλη, συνεισφέροντας εποικοδομητικά στο διάλογο

- που διεξάγεται σε ευρωπαϊκό επίπεδο αναφορικά με τις προοπτικές δικαιότερης κατανομής των βαρών και εμπέδωσης της αρχής της αλληλεγγύης μεταξύ αυτών, προκειμένου να καθοριστούν κοινές πολιτικές και δράσεις για την προώθηση ενός Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου, χρησιμοποιώντας αποδοτικά τους ευρωπαϊκούς χρηματοδοτικούς πόρους που έχουν στη διάθεση τους τα κράτη-μέλη από τα σχετικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επίσης, διευκρινίζεται ότι πρόθεση του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης είναι να αναληφθούν οι αναγκαίες πρωτοβουλίες και να εφαρμοστούν τα απαραίτητα πρακτικά μέτρα, σε συνεργασία με τις συναρμόδιες Υπηρεσίες, για την ουσιαστική και αποτελεσματική διαχείριση των μεταναστευτικών ροών σε όλα τα διαδικαστικά στάδια, με απόλυτο σεβασμό στα δικαιώματα του ανθρώπου και το κράτος δικαίου. Προς την κατεύθυνση αυτή, από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου αποδίδεται μεγάλη σημασία στην απορρόφηση των ευρωπαϊκών πόρων που διατίθενται από τα σχετικά Ταμεία, προς ενίσχυση των προσπαθειών που καταβάλλει η χώρα μας, μεταξύ άλλων, για την οργάνωση των διοικητικών διαδικασιών επιστροφής των παράτυπων μεταναστών στις χώρες καταγωγής τους.

Ειδικότερα, η Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επιστροφής και του Γενικού Προγράμματος «Αλληλεγγύη και Διαχείριση των μεταναστευτικών ροών», έχει χρηματοδοτήσει τις ακόλουθες δράσεις:

- από το ετήσιο πρόγραμμα 2012, με ημερομηνία λήξης φυσικού αντικειμένου την 30η-06-2014, δαπανήθηκαν συνολικά 2.386.089,31 ευρώ για τις αναγκαστικές επιστροφές υπηκόων τρίτων χωρών στις χώρες καταγωγής τους (9% εθνική συμμετοχή και 91% κοινοτική συμμετοχή).
- από το ετήσιο πρόγραμμα 2013, με ημερομηνία λήξης φυσικού αντικειμένου την 30η-06-2015, έως σήμερα (23-03-2015) δαπανήθηκαν 954.909,91 ευρώ για αναγκαστικές επιστροφές (25% εθνική συμμετοχή και 75% κοινοτική συμμετοχή), ενώ έχει δοθεί έγκριση πίστωσης 4.300.000,00 ευρώ για μίσθωση αεροσκαφών και στην παρούσα φάση βρίσκεται σε εξέλιξη σχετικός διαγωνισμός.
- για την προμήθεια αεροπορικών εισιτηρίων για επιστροφές μη προγραμματισμένων πτήσεων, βρίσκεται σε εξέλιξη η υλοποίηση σύμβασης χρηματικού ποσού 3.000.000,00 ευρώ.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι, στο πλαίσιο της νέας Δημοσιονομικής Περιόδου 2014-2020, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρηματοδοτεί δράσεις που αφορούν στην προστασία συνόρων, το κοινό σύστημα θεωρήσεων Visa, την αστυνομική συνεργασία για την πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος, καθώς και δράσεις σχετικές με το άσυλο, τη μετανάστευση και την ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών, μέσω των δύο νέων Ταμείων Εσωτερικής Ασφάλειας και Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης. Διευκρινίζεται δε ότι, σε κάθε περίπτωση, βασικό στοιχείο της πολιτικής που εφαρμόζουμε είναι η κατάλληλη αξιοποίηση των δημοσιονομικών προβλέψεων του εσωτερικού δικαίου, η ορθολογική διαχείριση των προερχομένων από την Ευρωπαϊκή Ένωση οικονομικών πόρων, καθώς και η αξιοποίηση κάθε άλλης οικονομικού χαρακτήρα δυνατότητας, στο πλαίσιο πάντοτε των αρχών της νομιμότητας και της διαφάνειας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρώτριας Υπουργού κας Χριστοδουλοπούλου
3. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού κ. Πανούση
4. Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου Δ/νσης Επιτελικής Υποστήριξης (Π. Κανελλοπούλου 4)
5. Γραφείο Τύπου
6. Αυτοτελές Τμήμα Νομοθετικής Πρωτοβουλίας & Κοινοβουλευτικού Ελέγχου